

DJEVOJČICA SA ŠKARAMA

Igor Baksa

LICA (redom pojavljivanja):

UČITELJ BORIS

LAURA

STJEPAN

ZORA

STELA

ANTE

TIHOMIR

ANANDA

DAMIR PONAVLJAČ

LAURINA MAMA

ANTINA MAMA

STJEPANOV TATA

STELIN TATA

ASISTENT KOVAČ

UČITELJICA ZEMLJOPISA

DAMIROVA MAMA

DAMIROV TATA

PRVI ČIN

PRVI PRIZOR

Gužva u razredu, djevojčice snimaju tik-tok plesove, dečki igraju igrice na mobitelu, neki gledaju videe, smiju se, čude, glasno reagiraju na događaje sa ekrana mobitela. U učionicu ulazi učitelj.

UČITELJ BORIS: Dobar dan, Peti Ce!

Učenici se trgnu, pospremajući mobitele, odzdrave nesigurno, neki od njih se čude nepoznatom čovjeku.

UČITELJ BORIS: Ja sam Boris, učitelj hrvatskog jezika. Bit ću na zamjeni do kraja godine.

LAURA: Što se dogodilo učiteljici Mireli?

UČITELJ BORIS: Zapravo, ne znam. Jučer sam dobio poziv iz škole da je hitno potrebna zamjena. Želite joj nešto poručiti?

LAURA: Neka brzo ozdravi, ako je bolesna.

STJEPAN: Neka brzo rodi, ako je trudna!

Razred pukne u smijeh.

ZORA: Neka nam se vrati što prije.

STELA: Da, hoćemo učiteljicu Mirelu!

STJEPAN: Nemojte se ljutiti, učitelju, ali vas ne poznajemo.

UČITELJ BORIS: Drago mi je da volite svoju nastavnicu. To samo znači da je ona sjajna učiteljica.

ZORA: Najbolja. *(Cijeli razred složi se komentarima potvrde.)*

UČITELJ BORIS: Zna li vi kakva je nagrada učitelju kad ga učenici ovako vole? Potrudit ću se da vam sa mnom ne bude previše dosadno. Na neki način zajedno smo u ovom, nećemo reći - problemu, nego - izazovu, odnosno - u *challengu*. I vi i ja smo u *challengu* koji se zove - zadnja tri mjeseca školske godine. Hrvatski ostavimo za sat hrvatskog jezika, a ovdje na satu razrednika razgovarat ćemo o *challengima* poput matematike, povijesti, geografije... Bavit ćemo se školom općenito i vašim strategijama učenja. E, sad! Tko mi može reći što je "strategija učenja"?

Učenici blijedo gledaju.

TIHOMIR: To je neka online igra za učenje?

UČITELJ BORIS: Gdje su vam mobiteli?

STJEPAN: Na sigurnom, učitelju! (*Razred se nasmije.*)

ZORA: Mobiteli su zabranjeni za vrijeme nastave.

UČITELJ BORIS: Znam da jesu i dobro da jesu, ali mi ćemo sad prekršiti ovu zabranu.

ANTE (*spremnno vadeći mobitel*): Hvala, učitelju!

UČITELJ BORIS: Ali ne zato da bismo igrali igrice ili gledali video objave na društvenim mrežama. Nego da bismo upotrijebili mobitel kao alat za učenje.

STJEPAN: Ja sam tu aplikaciju za online učenje zadnji put koristio prošle godine.

UČITELJ BORIS: Nećemo otvarati ni aplikaciju. Nego: pokušajte na internetu pronaći značenje izraza “strategija učenja”.

LAURA: Evo! (*Čitajući s mobitela.*) Riječ “strategija” dolazi od grčke riječi “strategos” koja znači “vođenje vojske”. Strateg je vojskovođa.

UČITELJ BORIS: A što znači riječ “učenje”?

TIHOMIR (*čitajući s mobitela*): Složeni psihički... proces... promjene ponašanja... na osnovi usvojenog znanja i iskustva.

UČITELJ BORIS: Dobro, i što bi bila “strategija učenja”?

ZORA: To je vođenje vojske u psihičke promjene ponašanja!

Razred pukne u smijeh. Čuje se i Antin komentar: “To je kad ti imaš psihičke promjene”.

UČITELJ BORIS: Ne znam što je smiješno, učenica je odlično pokušala povezati dvije riječi u zajednički izraz. Umjesto smijeha... (*Spusti pogled na list na kojem ima napisana imena učenika po klupama.*) Zora Ivančić?

ZORA: Da?

UČITELJ BORIS (*učenicama*): Molim jedan aplauz za Zoru.

Učenici se zbunjeno pogledaju i zaplješću nesigurno.

ANTE: A zašto Vi nama ne biste lijepo rekli definiciju, a mi to zapišemo?

STJEPAN: Tako je, Vi ste učitelj, naučite nas.

UČITELJ BORIS: Zato što možda vi sami već znate bolju definiciju.

STELA: Učitelju, ja mislim da je “strategija učenja” dok znaš da ništa ne znaš.

UČITELJ BORIS (*nasmijavši se zajedno s razredom*): Ovo je jako blizu... Gdje si to čula?

STELA: Od tate. On uvijek govori da je najveće znanje dok ne znaš ništa.

Razred se smije, Ante opet komentira: “To TVOJ tata ne zna ništa, MOJ zna sve!”

TIHOMIR (*s rukom u zraku*): Učitelju! Je li strategija učenja možda ono kad gledamo kako na koji način trebamo učiti?

UČITELJ BORIS: Opa! Objasni, molim te...

TIHOMIR: Pa, na primjer ja ne vodim vojsku, nego vodim svoju glavu tako da ona nauči nešto.

Razred pukne u smijeh. Učitelj klima glavom zadivljeno gledajući u učenika. Ponovo pogleda u svoj list s imenima učenika.

UČITELJ BORIS: Tihomir Petranović?

TIHOMIR: Da...?

UČITELJ BORIS: Tvoj odgovor je točan. A ti si odličan primjer kako treba reći svoje mišljenje, ma koliko ono svima ostalima zvučalo smiješno. Peti Ce, što ćemo reći Tihomiru što mislimo o njegovom odgovoru?

Nekolicina učenika zaplješće u isti mah s učiteljem, a onda se razredom prolomi pljesak. To ohrabri još neke iz razreda da dižu svoje ruke, ali uskoro se bez prozivanja samo počnu nadovezivati jedni na druge.

STJEPAN: Učitelju, kako mi to točno vodimo svoju glavu na učenje?

ANTE: Jel onako na uzicu, kao psa? *(Smijeh razreda.)*

TIHOMIR: Možeš tako da slušaš učitelja na satu. *(Razred se smiri.)*

ZORA: Možeš i tako da čitaš knjige.

LAURA: Na biologiji puno učimo tako da gledamo slike.

STELA: A na matematici učimo kroz računanje.

ANANDA: Na hrvatskom puno čitamo i pišemo.

ANTE: Na tjelesnom trčimo i vježbamo.

STELA: Ja još od vrtića učim svirati klavir.

ANANDA: Mi se na Tajlandu u vrtiću učimo loviti ribe.

TIHOMIR: U prvom razredu učili smo preko interneta.

ANTE: Škola na daljinu! Škola na daljinu!

Za ovo vrijeme eksplozije odgovora, učitelj Boris zadovoljno kima glavom i izražava oduševljenje.

UČITELJ BORIS: Tako je, tako je, tako je! Odlični odgovori. Sami ste došli do zaključka da je “strategija učenja” - način na koji učimo. Mislim da smo sad svi zajedno zaslužili jedan veliki pljesak.

Učenici zaplješću zadovoljno, zajedno s učiteljem. Od općeg veselja, opuste se kao da je zvonilo za odmor.

UČITELJ BORIS: Je li to zvonilo za odmor?

LAURA: Nije! *(Učenici se smire.)*

UČITELJ BORIS: Ovako kako ste sami došli do zaključka što je to strategija učenja, tako ćemo nastaviti razmišljati o još jednoj stvari. Ili više njih. Za sljedeći sat razrednika imat ćete domaću zadaću.

Negodovanje i komešanje u razredu.

ANTE: Ali imamo previše domaće zadaće iz ostalih predmeta!

STELA: Nikad nismo imali zadaću za sat razrednika!

UČITELJ BORIS: Ne brinite, nije teško, a nije niti za ocjenu. Samo morate malo razmisliti kod kuće. Popričati s roditeljima, popričati međusobno. I onda zapisati u bilježnicu iz hrvatskog jezika.

Ponovno negodovanje u razredu. Čuje se: "Ipak je prava zadaća."

ZORA: Što to moramo zapisati u bilježnicu?

UČITELJ BORIS: Što vas sve muči u školi.

Muk i zbunjenost među učenicima.

ANTE: Ocjene? *(Smijeh razreda.)*

UČITELJ BORIS: Osim ocjena... Što biste promijenili, što vas muči? Trajanje školskog sata? Broj školskih sati u danu? Ne sviđa vam se hrana iz školske kuhinje? Učitelji iz nekih predmeta su strogi, nepravedni? Neki predmeti su dosadni, teški? Sve, sve što vas muči vezano uz ovu vašu školu. *(Učenici još uvijek djeluju zbunjeno.)* Ma, sve što inače pričate na satu razrednika. Sad samo trebate napisati. Razmisliti o svemu vezanom uz školu i napisati u bilježnicu.

ANTE: Učitelju, dajte Vi nama normalnu zadaću, a ne da moramo misliti.

UČITELJ BORIS *(uz smijeh)*: Apsolutno te razumijem. Ni ja ne volim previše misliti, pogotovo ne u petak popodne, ali kad je u pitanju životna škola onda onaj tko ne misli obično nastrada. *(Učenici blijedo gledaju očekujući objašnjenje za to što je učitelj rekao.)* Sljedeći put ćemo razgovarati o tome što ste napisali, a sad ste slobodni.

Razred pukne u veselje i brzinsko spremanje za iskakanje iz školskih klupa.

UČITELJ BORIS: Peti Ce! U tišini. Ne želimo ometati druge razrede kad prolazimo kroz hodnik.

Peti Ce doslovno primijeni učiteljeve riječi te, poput igre u kojoj se djeca natječu tko će biti tiši, na prstima izađe iz učionice.

DRUGI PRIZOR

Zora i Ananda sjede na podu. Zora iz ruksaka vadi lutku.

ZORA: Evo, ovo je Dora.

ANANDA: Baš je lijepa. Super mi je kosa.

ZORA: Dora mi je jedna od najdražih.

ANANDA: Jedna od? Pa koliko ih imaš?

ZORA: Šesnaest.

ANANDA: Ja imam samo tri lutkice.

ZORA: Pa što. Nije važno koliko ih imaš.

ANANDA (*vadeći obleku za lutku iz ruksaka*): Ali zato imam jako puno oblekica. Evo, napravila sam za tebe.

ZORA (*proučavajući obleku za lutku*): Wow! Totalno *smash!*

ANANDA: Sviđa ti se?

ZORA: Prekrasna je!

ANANDA: To sam jučer dovršila.

ZORA: A daj, ne vjerujem. To stvarno ti sama radiš?

ANANDA: Pa da. Meni je to zabavno.

ZORA: Koliko ti je trebalo?

ANANDA: Hm... Dva sata, možda tri?

ZORA: Ja mislila dva-tri dana...

ANANDA: Ma, imam puno materijala već izrezano.

ZORA: Mogu joj obući?

ANANDA: Da, to ti poklanjam.

ZORA (*grleći Anandu*): Hvala ti! Ja ću tebi dati neku svoju lutku.

ANANDA: Može.

Zora svlači svoju lutku i navlači joj novu obleku. Ananda joj pomaže. Dolaze druge djevojčice.

LAURA: Curke, što to imate?

ZORA: Ananda je napravila prekul odjeću za moju lutku.

LAURA: Ček, cure, vi se još uvijek igrate s lutkicama?

STELA: Dok imaš onak jedanaest godina, onda je onak totalno *cringe* igrati se s lutkicama.

ZORA: Pa dobro, ne igramo se kao mala djeca, nego ih oblačimo, vidiš?

LAURA: Mi se oblačimo u stvarnom životu.

STELA: Ananda, jesi imala lutkice u Tajlandu?

ANANDA: Naravno da jesam.

LAURA: Barbike?

ANANDA: Da. I Barbie i Bratz i LOL.

LAURA: Lol?! Ako se još uvijek igraš sa LOL-icama onda stvarno *L.O.L.*!

STELA: To je onak za bebe...

ANANDA: Ne igram se više s LOL-icama, nego šivam obleku za njih. I za sve ostale vrste lutki.

LAURA: Ti šivaš?!

ANANDA: Da.

ZORA (*pružajući svoju lutku s novom oblekom Lauri*): Evo, gle kako je kul.

Lura uzme lutku i pregledava je zajedno sa Stelom sa svim strana.

STELA: Ovo si ti zašila?

ANANDA: Da.

LAURA: Lažeš.

ANANDA: Ne lažem.

ZORA: Zašto bi lagala?

LAURA: Pa zato jer... (*Potiho, približivši se Zori.*) Takvi kao ona lažu.

ZORA: Laura, čula sam te što si rekla. Nije lijepo ovako govoriti.

LAURA: Oprosti, ali ne vjerujemo da si ti to napravila. Cure, što mislite?

STRLA: Onak, izgleda jako fora kul, onak ja to ne bi mogla *zašivati*.

ANANDA: Pa ti ne bi mogla jer još nisi naučila.

LAURA: A gdje si ti to naučila?

ANANDA: Naučila me baka. (*Izvadi škare iz školske torbe.*)

LAURA (*nakon kratkog šoka*): Ček, zašto nosiš te ogromne škare u školu?

ANANDA: Zato da mogu skratiti obleku koju sam donijela Zori.

STELA: Ti stvarno znaš šivati?

ANANDA (*vadeći malu torbicu za igle*): Da, evo donijela sam i igle.

STELA: Onak, ne vjerujem, kako *smash*!

LAURA (*Tini*): Čekaj, još nismo vidjele. (*Anandi, službeno.*) Pokaži nam kako ti to šivaš.

Ananda uzima dvije različite tkanine iz ruksaka.

STELA: Ovo je, onak, cijeli krojački salon u torbi! (*Cure se podrugljivo nasmiju.*)

Ananda reže po komadić od obje tkanine te uzima najveću iglu. Kroz ušicu provuče konac i vješto ga strgne zubima. Netko kratko prokomentira: "Ajkula." Djevojčice se opet smiju, ali

nastave pratiti svaki Anandin pokret. Ona počinje šivati i kroz Anandine vješte pokrete pred njihovim očima dva se komada tkanine magično spajaju. Djevojčice gledaju sa zanimanjem.

LAURA: Ovo je *smash*!

STELA: To je, onak - *magic*!

LAURA: A jel znaš šivati pravu odjeću?

STELA: Onak za prave ljude?

ANANDA: Nisam još probala. Ali htjela bih to, jako.

STELA: Ti si onak totalno *kul*, Ananda.

LAURA: Oprosti što ti nismo vjerovala.

STELA: Ja jesam, *just for the record*.

LAURA: Iskreno, nismo ti vjerovala jer te ne poznajemo tako dobro. Tek si prošle godine došla u naš razred.

STELA: Imali smo već problema s tim da netko novi dođe u naš razred.

ZORA: Da, uh, Damir...

ANANDA: Tko je Damir?

ZORA: Jako problematičan učenik.

STELA: Ponavljač. Onak bolje da ga ne sretniš.

LAURA: Voli se tući i govoriti nam ružne stvari.

STELA: Onak jako ružne.

ZORA: Imamo traume od njega.

STELA: I od škole, *by the way*.

ZORA: Ej, cure, jeste napisale domaću zadaću za sat razrednika?

LAURA: Kakav je to učitelj koji nam daje domaću za sat razrednika? Meni se to ne sviđa.

STELA: Što me muči u vezi škole? Onak, ja ću napisat samo jednu riječ - sve.

LAURA: Mene ne muči ništa drugo osim povijesti.

STELA: I matematike! I hrvatskog...

ZORA: Mene muči kako su dečki zločesti i onda zbog njih cijeli razred mora ispaštati.

Djevojčice se slože sa Zorinom konstatacijom. Dok nastavljaju proučavati Anandine krpice i krojačke alate, čuje se još: Glupi dečki!

TREĆI PRIZOR

Na školskom igralištu dječaci igraju nogomet. Ispucavaju loptu u gol.

ANTE: Tihi, ajde na gol!

TIHOMIR: A ne, opet ćete mi napucavati.

ANTE: Nećemo.

STJEPAN: Trebamo te, Tihi, trebamo te na голу.

ANTE: Glupo je bez golmana.

TIHOMIR: Zadnji put ste me napucali u trbuh.

ANTE: Pa kad ga je nemoguće fulati!

Ante i Stjepan se smiju. Tihomir stoji i gleda ih ozbiljno. Stjepan dolazi do Tihomira i stavlja mu ruku na rame.

STJEPAN: Stari, golman je glavni igrač u nogometu.

TIHOMIR: Ne, mene stavljate na gol jer sam debeo.

STJEPAN: I što onda što si debeo? I moj tata je debeo. Pol ljudi na svijetu su debeli. To nema nikakve veze.

TIHOMIR: A zašto onda uvijek mene šalžete na gol?

ANTE: Zato jer ne znaš driblati.

STJEPAN: Zato jer od svih nas ti najbolje braniš.

ANTE: Ajde, ne budi lame!

STJEPAN: *Play the game!*

TIHOMIR (*odlazeći pomirljivo na gol*): Samo nemojte napucavati...

ANTE: Nećemo.

Ante odmah prekrši obećanje i napuca loptu u gol Tihomiru s leđa. Tihomir uđe u gol i vrati loptu Stjepanu.

STJEPAN (*Anti, izazivajući ga na driblanje*): Ti ne znaš drugo nego napucavati?

ANTE: Znam ti oteti loptu.

STJEPAN: Ajde onda!

ANTE: Luka Modrić!

STJEPAN: Ronaldinho!

Stjepan predribla Antu i lagano dobaci loptu prema голу. Tihomir zaustavi loptu rukama.

ANTE: Livaković je obranio! I dodaje loptu Ronaldinhu...

Driblanje se nastavlja, bez pucanja na gol.

TIHOMIR (*glasom nogometnog komentatora*): Ronaldinho gubi loptu, Modrić puca na gol...? Modrić gubi loptu, Ronaldinho puca? Ne puca, Ronaldinho se smotao, Modrić grabi loptu, Ronaldinho ga slijedi... Modrić nema kamo, Ronaldinho ne zna kako...

ANTE (*izgubivši loptu od Stjepana*): Ajde šuti!

TIHOMIR: Komentiram igru!

STJEPAN (*izgubivši loptu od Ante*): Ne, nego dekoncentriraš!

TIHOMIR: Dosadno je na голу. Što da radim? Da stojim i gledam vas kako se igrate?

ANTE: Gledaj ovo!

Ante napuca loptu u gol svom snagom. Lopta pogodi Tihomira u glavu. Tihomir padne na tlo. Stjepan i Ante jurnu do njega.

STJEPAN: Tihi, jesi dobro?

ANTE: Tihi, sori!

Iza njihovih leđa pojavi se dječak.

DAMIR PONAFLJAČ: Malci, kaj radite?

STJEPAN (*prepadnuvši se*): Damir?!

ANTE: Damac, b-bok!

DAMIR PONAFLJAČ: Vidio sam izdaleka, Ante je pucao.

ANTE: Ni-nisam.

STJEPAN: Jesi!

DAMIR PONAFLJAČ: Miči se...

Damir odmakne Antu i Stjepana svom silinom. Razmakne Tihomirove ruke s lica i prouči ga kratko.

DAMIR PONAFLJAČ: Šteta, nos je još uvijek na mjestu.

Uhvati Tihomira za nos, na što ovaj jaukne od boli i brizne u plač. Damir ustane.

DAMIR PONAFLJAČ (*Anti*): Mali, dođi tu. (*Ante se poslušno primakne.*) Jesi sad glavna faca?

ANTE: Ha?

DAMIR PONAFLJAČ: Jesi glavna faca kad napucaš loptu frendu u glavu?

ANTE: N-nisam.

DAMIR PONAFLJAČ: Naravno da nisi. (*Čvokne Antu po glavi. Okrene se prema Stjepanu.*)

Jesi ti glavna faca?

STJEPAN: Zašto bi bio?

DAMIR PONAFLJAČ: Zato jer se praviš pametan. Odgovori jednostavno: jesi glavna faca?

STJEPAN: Nisam.

DAMIR PONAHLJAČ: A tko je glavna faca?

ANTE: Ti.

Damir opet čvokne Antu po glavi.

DAMIR PONAHLJAČ: E, nisam. Glavna faca je novac.

Damir rukom daje znak dječacima da mu daju novac. Oni prevrnu svoje džepove i izvade iz njih sve što imaju. Kovanice stavljaju u Damirov dlan koji spremno čeka otvoren.

DAMIR PONAHLJAČ: Bravo, malci. Vidimo se sutra.

STJEPAN: Čekaj! Danas smo imali domaću zadaću!

DAMIR PONAHLJAČ (*približi se Stjepanu strahovito blizu*): Ti ja izgledam kao netko tko mora pisati domaću zadaću?

STJEPAN: Nije obična zadaća. Moramo napisati sve što nas smeta u školi. A mislim da ti to znaš bolje od svih.

DAMIR PONAHLJAČ (*nakon kraće stanke*): Hm, istina... Samo šteta, jer ja ne pišem domaće zadaće. (*Čvokne Stjepana po glavi...*) Aj, bok! (*... te ode odnoseći loptu sa sobom.*)

STJEPAN (*kad je Damir nestao iza ugla škole*): Ja ću napisati da trebamo zaštitara na igralištu.

ANTE (*trljajući si glavu na mjestu gdje je dobio čvoku*): I novu loptu...

TIHOMIR (*brišući suze*): Ja ću napisati da mi je Ante napucao loptu u glavu.

ANTE: Tužibaba reza, pojeo kineza, nemojte ga dirati, jer će eksplodirati!

TIHOMIR: Glupa je ova vaša igra. To nije nogomet!

Tihomir pobjegne s igrališta.

STJEPAN (*Anti*): Zašto ga zezaš? Bolje da mu se ispričaš što si mu šutirao loptu u glavu.

ANTE: Pa ja bih se ispričao da je pravo muško, a ne plačkica.

STJEPAN: Ma nemoj. A ti ne plačeš kad te boli?

ANTE: Dečki nikad ne plaču.

STJEPAN: Joj, kako lažeš. Sjećam se u četvrtom razredu kad si dobio grudom snijega u lice.

ANTE: Tad sam bio još dijete. Sad sam dečko, uskoro ću bit' muškarac.

STJEPAN: Uskoro nećeš imat' s kime igrati nogomet.

Stjepan krene kući, Ante ga slijedi.

ANTE: Okej, nisam ga trebao napucati. Žao mi je, okej?

STJEPAN: Ispričaj mu se.

ANTE: Budem.

ČETVRTI PRIZOR

ANTINA MAMA: Zadaća za sat razrednika?!

LAURINA MAMA: Imaju djeca zadaće i preko glave.

ANTINA MAMA: To treba prijaviti!

LAURINA MAMA: Što taj novi učitelj misli, tko je on?

STELIN TATA: Tina mi je spominjala strategiju učenja.

STJEPANOV TATA: Ma, tko zna što im je sve taj tip nalupetao.

ANTINA MAMA: Zna li uopće taj učitelj raditi s djecom? Ne možeš im samo tako govoriti o stvarima koje ne razumiju.

LAURINA MAMA: Treba se spustiti na dječju razinu.

STELIN TATA: A ne da ih se pita kako bi oni rješavali probleme u školi.

LAURINA MAMA: Moja Laura je napisala da ima problem s povijesti. Pa što će drugo djeca napisati?

STJEPANOV TATA: Ovaj ko da nema nikakvog iskustva s djecom.

LAURINA MAMA: Ne možeš ti njima postavljati zadatke kojima nisu dorasli.

STELIN TATA: Ne možeš razgovrati s djecom kao s odraslima.

ANTINA MAMA: Treba se spustiti na njihovu razinu.

STJEPANOV TATA: Što bi taj htio da mu naša djeca vode školu?!

LAURINA MAMA: Vi ste učitelji, to je vaš posao. Mi vas plaćamo za to!

ANTINA MAMA: Pustite djeci da budu djeca.

LAURINA MAMA: Ma tko je taj novi učitelj?

STELIN TATA: Ja ne znam. Nije me nitko od nadležnih upoznao s njim. A on će moje dijete učiti i odgajati.

STJEPANOV TATA: Javio se na prošli natječaj škole, ali nije prošao u užu krug.

LAURINA MAMA: Ma tko je uopće njemu dao diplomu?

ANTINA MAMA: Odakle je uopće taj... Boris?

STELIN TATA: Tko je on zapravo?

LAURINA MAMA: I što hoće od naše djece?

ANTINA MAMA: Ne, stvarno, otkud se on pojavio?

STJEPANOV TATA: Koja je njegova prava misija?

PETI PRIZOR

UČITELJ BORIS: Naša zajednička misija je učiniti ovu školu boljim mjestom za sve učenike. Prvi korak su učeničke domaće zadaće koje ste, nadam se, donijeli sa sobom.

Peti Ce potvrdi učiteljeve riječi i svi izvade bilježnice iz svojih torbi.

UČITELJ BORIS: Krenimo redom. Laura?

LAURA (*čita iz svoje bilježnice*): Mene u školi muči povijest. Previše informacija, previše datuma i događaja. Previše svega za učenje i teško je to sve zapamtiti. (*Digne pogled s bilježnice.*) To je to.

UČITELJ: Dobro. Kratko i konkretno. Sljedeća?

STELA (*čita*): Što me muči u školi. Lektire su predugačke. Svi govore da lektire služe za poticanje čitanja, a nas lektira samo odbija od čitanja. Kažu da su nam lektire pomoć u ocjenama, da povise prosjek ocjene, ali zapravo lektire smanjuju prosjek.

UČITELJ: Zanimljivo. Ovo ćemo detaljnije proći na satu hrvatskog jezika. Ante, što si ti napisao?

ANTE (*čita*): Popodnevna škola. U tjednu kad je škola popodne, ja ne stignem na trening. Ne stignem jesti. Ne stignem prije škole raditi ništa što nije domaća zadaća. Ne stignem biti dijete.

UČITELJ: Lijepo si to rekao.

ANTE: Mama je to rekla.

UČITELJ BORIS: Uh, nadam se da vam i ostalima nisu odrasli govorili što da pišete. Nas ovdje zanimaju problemi s kojima se suočavaju djeca u ovoj školi, a ne odrasli. Vi ste ovdje svakodnevno, a ne vaši roditelji. Tko je sljedeći?

TIHOMIR: Mogu ja? (*Učitelj kimne glavom potvrdno.*) Muči me ljeto u školi. U razredima je jako vruće, a mi ne smijemo nositi kratke hlače.

ZORA: Ni mi ne smijemo nositi haljine!

TIHOMIR (*čita*): Po zimi me muči što mi se u razredu spava. (*Razredom se prolomi smijeh.*) A kroz cijelu godinu muči me što škola predugo traje. Sedam sati dnevno.

ZORA: To sam i ja napisala! Sedam sati, kao da smo na poslu...

UČITELJ BORIS: Škola je na neki način priprema za vaše buduće poslove.

ANTE: Onda nam dajte i plaću!

UČITELJ BORIS: Haha, vidim ovo je tema kojom ćemo se morati dublje pozabaviti, neki drugi put. Zora, imaš još?

ZORA: Imam. (*Čita iz svoje bilježnice.*) Učiteljica iz njemačkog je previše stroga. Njoj sve treba biti perfektno. Nitko nema peticu iz njemačkog. Jer nitko nije perfektan.

STELA: A učiteljica iz informatike je nepravedna. Ja sam onak dobila jedinicu jer nisam stigla dovršiti zadatak, jer mi se računalo zamrznuo! Onak, nije fer!

UČITELJ BORIS: Slažem se da nije fer, nadam se da...

STELA: I još sam napisala za kuhinju. (*Čita iz svoje bilježnice.*) Školska kuhinja nije dobra. Svaki tjedan imamo za jesti tjesteninu s vegetom.

UČITELJ BORIS: Jedan dan u tjednu?

ZORA: Da, u utorak. I ne samo to, nego imamo i kruh sa paštetom.

ANANDA: Mi smo u razvoju, moramo jesti bolju hranu.

ANTE: Ja ostanem gladan nakon škole.

TIHOMIR: Uvijek možeš ići po repete.

LAURA: Po tjesteninu s vegetom? Ne, hvala.

TIHOMIR: Ti ne jedeš ni ostalu hranu.

LAURA: Pa kad nije ukusna.

TIHOMIR: Ili si ti izbirljiva.

UČITELJ BORIS: Dobro, djeco! Koliko vidim pred nama je mnogo izazova. Na temelju toga što ste napisali, sljedeći zadatak vam je zamisliti...

ANTE: Opet domaća zadaća? (*Razred vrlo otvoreno negoduje.*)

UČITELJ BORIS: Ajde, recimo da nije domaća zadaća nego jedan zabavni zadatak.

Zamislite da ste ravnatelj/ravnateljica škole. Kako biste riješili ove izazove koje ste zapisali?

ANTE: Što je tu zabavno?

UČITELJ BORIS: Zabavno je to što se možete igrati da ste ravnatelj/ica škole. Da ste glavni u ovoj školi!

LAURA: O, da sam ja glavna, smanjila bih broj predmeta!

ANANDA: Ja bih uvela šivanje kao predmet.

ANTE: Ja bih uveo nogomet.

UČITELJ BORIS: Eto, zapišite sve te svoje originalne ideje. Ali probajte i riješiti probleme koje ste naveli u prvoj zadaći. A onda ćemo od svega toga, za kraj školske godine napraviti igrokaz.

ZORA: *Wow*, može!

TIHOMIR: Mogu ja biti ravnatelj?

UČITELJ BORIS: Naravno! I ne samo ti. Imat ćemo više prizora, ili točaka, a u svakoj točki ravnatelj ili ravnateljica može biti netko drugi.

Razredom zavlada uzbuđeno šuškanje oko nove ideje za priredbu, osim Stjepana koji ozbiljno gleda u svoju bilježnicu.

UČITELJ BORIS: Stjepane, tebe danas nismo čuli! Jesi napisao domaću zadaću?

STJEPAN (*nesigurno*): Jesam.

UČITELJ BORIS: Pa da čujemo.

STJEPAN (*oklijevajući*): Ma, ne treba.

UČITELJ BORIS: Naravno da treba. Pa, nisi bezveze pisao domaći rad!

ANTE (*gurnuvši Stjepana ispod klupe, potiho*): Ajde, Stipe, ne boj se!

STJEPAN: Dobro... Učitelju, ali ja ne bih da ovo pokažemo na priredbi.

UČITELJ BORIS: Što je to tako strašno da se ne smije vidjeti kao dio igrokaza?

ANTE: Radi se o jednom učeniku.

UČITELJ BORIS: Aha. Dobro. U igrokaz nećemo stavljati osobne probleme, niti imenovati ikoga imenom i prezimenom. *Okej?*

STJEPAN: *Okej. (Na trenutak oklijeva, a onda pročita u jednom dahu.)* Naša škola je lijepa. Ja volim ići u školu. Ne muči me škola. Muči me Damir Ponavljač. On ne muči samo mene, nego i druge dečke iz razreda. On je stariji od nas tri godine. Opasan je. Uzima nam novac, krade nam stvari i tuče nas. Škola mu ništa ne može.

ŠESTI PRIZOR

Školska knjižnica. Damir ulazi s torbom na jednom ramenu. Baca je ispod klupe na kojoj se nalazi računalo i sruši se u stolicu. Zvoni za sat. Damir iz džepa vadi mobitel i prčka po ekranu. Dolazi Asistent Kovač.

ASISTENT KOVAČ (*paleći računalo na stolu ispred Damira*): Damire, opet si na mobitelu. (*Damir šuti i igra igricu.*) Izvadi knjige!

DAMIR PONAVLJAČ: Neću.

ASISTENT KOVAČ: Damire, uključi se u nastavu.

DAMIR PONAVLJAČ: Ne mogu. Imam ADHD.

ASISTENT KOVAČ: Nije istina.

DAMIR PONAVLJAČ: Istina je, pitaj moje roditelje.

ASISTENT KOVAČ (*istrgnuvši Damiru mobitel iz ruke*): Damire, nemoj nam otežavati! Izdrži još dva mjeseca.

DAMIR PONAHLJAČ (*ustavši iz klupe krene prema vratima*): Halo! Ovo je krađa! Idem pedagoginji, oteo si moje privatno vlasništvo!

ASISTENT KOVAČ: Ne, Damire! (*Vraća mu mobitel.*) Oprosti, u pravu si. Ovo je tvoje. Ali molim te, izvadi knjige iz torbe, barem bilježnicu, da barem nešto zapišeš...

DAMIR PONAHLJAČ (*gledajući kroz staklo na vratima knjižnice*): Zašto ja moram dolaziti u školu, kad ionako pratim nastavu online?

ASISTENT KOVAČ: Zato jer kod kuće nemaš uvjeta za to.

DAMIR PONAHLJAČ: Ma nemoj, doma imam tri računala, dva tableta i projektor. I stoput su brži nego ovo vaše smeće u školi.

ASISTENT KOVAČ: Kod kuće nitko ne može kontrolirati pratiš li stvarno nastavu ili ne.

DAMIR PONAHLJAČ: Pa ne pratim ni tu.

ASISTENT KOVAČ: Molim te, Damire, smiri se i sjedni. (*Damir se ne pomiče.*) Daj barem sjedni. (*Damir gleda kroz staklo na vratima i plazi jezik nekome u daljini.*) Zašto ne možeš barem malo popustiti?

DAMIR PONAHLJAČ (*vraćajući se u klupu*): Zato jer ste nesposobni.

ASISTENT KOVAČ: Odakle ti takve riječi?

DAMIR PONAHLJAČ (*tipkajući po mobitelu*): Moji roditelji su stoput pametniji od tebe i od svih učitelja u školi. Zato i imamo problem s vama. Jer ne radite svoj posao.

ASISTENT KOVAČ: Damire, jesi li ti uopće svjestan zašto si odvojen od ostalih učenika u ovu knjižnicu?

DAMIR PONAHLJAČ: Zato jer ste nesposobni zadržati mi pažnju. Ne znate raditi s djecom koja imaju ADHD.

ASISTENT KOVAČ: Ne, nego jer ometaš druge učenike u praćenju nastave.

DAMIR PONAHLJAČ (*igrajući igricu*): *Whatever...* Ionako će moji roditelji opet doći u školu. (*Trzajući se, uživljen u igricu.*) I sve će vas poubijati, jer ste glupi i nesposobni.

ASISTENT KOVAČ: Jesi li rekao da će nas tvoji roditelji poubijati?

DAMIR PONAHLJAČ: Aha...

ASISTENT KOVAČ: Znaš li da je to psihičko maltretiranje mene, tvog učitelja asistenta? Isto tako maltretiraš svoje kolege učenike. Fizički.

DAMIR PONAHLJAČ: Ma nemoj... (*Pauzira igricu i diže pogled s mobitela.*) Kad su moji roditelji išli u školu bilo je normalno da se djeca tuku. Danas nitko nikog ne smije ni krivo pogledati, svi su odmah uvrijeđeni.

ASISTENT KOVAČ (*vadeći stvari iz Damirove torbe*): Jasno mi je da tvoji roditelji razmišljaju tako, ali ti si još uvijek učenik i, nažalost, moraš završiti školu. (*Gurne Damiru olovku u ruke i otvori bilježnicu.*)

DAMIR PONAVLJAČ (*položivši olovku na otvorenu bilježnicu*): Nažalost.

Asistent Kovač bespomoćno ostane gledati Damira kako igra igricu. Nakon kratkog vremena, bespomoćno sjedne na rub klupe i izvadi svoj mobitel.

DRUGI ČIN

PRVI PRIZOR

Dječaci i djevojčice s torbama na leđima skupljeni u krug. Vodi se živahna rasprava nakon škole. Iz kakofonije različitih glasova tu i tamo se razaznaju riječi: priredba, kraj školske godine, glupi zadatak, igrokaz. Pored njih, na sigurnoj udaljenosti, prođe Damir u pratnji Asistenta Kovača.

STELA (*razrogači oči i posramljena okrene glavu u stranu*): Ljudi, pokazao mi je prosti prst! Svi se okrenu u smjeru iz kojeg je Stela dobila prosti znak.

STJEPAN: Nemoj ga gledati.

ANANDA: Meni ga je malo žao.

TIHOMIR: Zašto?

ANANDA: Zato jer je ko životinja u kavezu.

ANTE: Ako ti ga je žao, odi i ti u kavez.

ZORA: To je jako ružno za reći, Ante.

ANTE: Što je ružno? Pa vidi se tko je za kavez. (*Anandi*) Idi k njemu, možda se zaljubite! Damir i Ananda, zaljubljeni par...

TIHOMIR: Grlili se, ljubili...

SVI DEČKI: ... Sve do pola dva! Damir i Ananda, zaljubljeni par, grlili se, ljubili, sve do pola dva...!

Djevojčice se hrabro unesu dječacima u lice, napravivši formaciju štita između Anade i njih.

ZORA: Zašto zezate Anandu, što vam je ona kriva?

ANTE: Ona je nova, isto ko Damir Ponavljač.

LAURA: Kakve to ima veze?

ANTE: To su stranci. Otkad su došli u našu školu, rade probleme.

ZORA: Oprosti, ali kakve probleme Ananda radi?

ANTE: Rekla je da joj je žao Damira Ponavljača.

ZORA: Pa dobro, ona smije reći da joj je žao koga god hoće.

LAURA (*Anandi*): Zašto ti je žao Damira?

ANANDA: Pa, zato... Zato jer su ga zatvorili u knjižnicu. A on je dijete isto kao i mi. Želi se družiti s drugima, a ne smije.

STJEPAN: Ne smije zato jer se s drugima ne zna normalno ponašati.

ANANDA: Pa možda se ne zna ponašati zato jer je zatvoren kao životinja?

STJEPAN: Čekaj, ti si na njegovoj strani?

ANANDA: Nisam ni na čijoj strani.

ANTE: Jesi! Ti si ista kao on.

STJEPAN: Tebe nikad nije udario po glavi, jer si cura.

ANTE: Nju (*Anandu*) nije udario zato jer joj se ne usudi blizu. Jer smrdi! Operi se...

Ananda pobjegne, Zora za njom.

LAURA: Dečki, vi ste glupi.

STELA: I, onak, jako bezobrazni.

Djevojčice odlaze za Anandom i Zorom.

TIHOMIR (*trčeći za djevojčicama*): Cure, samo malo! (*Djevojčice se zaustave.*) Nismo se ništa dogovorili za igrokaz...

LAURA: Mi ćemo napraviti svoj igrokaz, a vi si radite svoj.

STELA: Tako je, cure protiv dečki!

SVE CURE: Cure protiv dečki!

Djevojčice odu.

DRUGI PRIZOR

TIHOMIR (*pokunjeno se vrati k dječacima*): Cure protiv dečki...

ANTE: I bolje. Cure su čudne.

TIHOMIR: Ali cure barem znaju glumiti. Kako ćemo nas trojica napraviti igrokaz? Samo ja znam glumiti.

STJEPAN: Pa možemo samo doći na mikrofoni i pročitati što smo napisali. To možemo bez cura.

TIHOMIR: Učitelj je rekao da mora biti igrokaz.

ANTE: Ma, koji igrokaz, to je za djecu.

TIHOMIR: Nije. Ti nisi čuo za kazalište?

ANTE: Jesam, najdosadnija stvar na svijetu.

STJEPAN: Cilj je da govorimo o problemima u školi, a ne da glumimo među i zeku.

TIHOMIR: Najveći problem u školi je Damir Ponavljač.

ANTE: Moramo mu pokazati da smo jači.

TIHOMIR: Moramo napraviti igrokaz koji govori o njemu.

STJEPAN: Pa da nas istuče?

ANTE: Neće, ako pokažemo da smo jači.

STJEPAN: A kako ćeš mu to pokazati?

ANTE: Pa, tako da pjevamo navijačku himnu i budemo opasni. Tako da se svi protivnici prestraše i odu tamo odakle su došli.

TIHOMIR: Koji protivnici?

ANTE: Pa, Damir. On je naš protivnik.

STJEPAN: Dečki, smislio sam prvi stih! Naša škola lijepa je / Upala u nevolje.

TIHOMIR: Super! Upala u nevolje / Učenici svade se. *(Stjepan i Ante ga upitno pogledaju.)*

Što? Pa malo prije smo se posvađali s curama...

ANTE: Ne, ne! Upala u nevolje / Jer nam stranci dolaze!

STJEPAN: Kakvi stranci dolaze?

ANTE: Pa došli su nam i Damir Ponavljač i Ananda, a i novi učitelj.

STJEPAN: Ali nisu stranci.

ANTE: Kako ne? Ananda nije iz Hrvatske.

STJEPAN: Dobro, ali Damir i učitelj jesu.

ANTE: Ali nisu iz našeg kvarta. Niti iz našeg grada. Oni su nama stranci. A stranci uvijek rade probleme, gdje god dođu.

TIHOMIR: Kako rade probleme?

ANTE: Evo, moj tata svaki dan ima problema sa strancima na poslu.

TIHOMIR: Kakve probleme ima s njima?

ANTE: Krađu iz firme, lažu, ne znaju govoriti hrvatski...

TIHOMIR: Ali Ananda zna hrvatski. I ne krade.

ANTE: Kako znaš da ne krade? Pa pogledaj kako izgleda. Mom tati je dosta da vidi nekog i odmah zna kakav je. Ovo je naša škola, a ne njihova. Moramo obraniti svoju školu. Ovo je naša država, a ne njihova.

STJEPAN (*trknuvši laktom Tihomira*): Ante govori kao da je političar.

TIHOMIR (*kroz smijeh*): E, pa on bi u igrokazu mogao glumiti političara!

ANTE: Što se smijete? To su ozbiljne stvari. Meni tata sve govori. Ma, nemate vi pojma gdje živimo. Vi ne gledate dnevnik na TV-u?

STJEPAN: Ti gledaš dnevnik?!

TIHOMIR: Kakva dosada.

ANTE: Svi pametni ljudi gledaju dnevnik.

STJEPAN: Čisto sumnjam.

TIHOMIR: Dobro, hoćeš glumiti političara u igrokazu?

ANTE: Neću!

TIHOMIR: A dobro, što se dereš? Samo sam te pitao.

ANTE: Radije se pripremi za nogomet danas, a ne igrokaz, ko curica neka...

STJEPAN: Nogomet! Pet popodne kod škole?

ANTE: *Yes! Vidimo se! (Ode.)*

STJEPAN: Tihi, nemoj zeznut, dođi! Možda ga uspijemo nagovoriti na igrokaz. (*Ode.*)

TIHOMIR: Aha, *okej*... Ali ja ne želim biti golman...

TREĆI PRIZOR

Djevojčice skupljene u krug živo raspravljaju.

ZORA: Ti dečki su sve gori što smo veći, a trebali bi biti pametniji.

STELA: Onak, dobro da smo se posvađali, jer bi nam samo smetali za našu modnu reviju.

(*Anandi.*)

LAURA: Sad barem ne moraš i njima šivati kostime.

STELA: Onak, upola manje posla za tebe.

ANANDA: Ali svejedno trebam pomoć.

ZORA: Pa imaš mene. Već si mi pokazala kako se šiva haljina. I prsluk sam doma vježbala...

ANANDA: Još ti moram pokazati kako se rade rukavi.

ZORA: Danas u pet kod tebe?

ANANDA: Može!

LAURA: Znači, Ananda i Zora dizajniraju kostime, a ja i Stelić nosimo reviju.

STELA (*Anandi i Zori, dignuvši mobitel u zrak*): Cure, šaljite nam crteže dizajna u grupu! Onak, zaboravile ste?

ZORA: Ja sam već nacrtala nekoliko dizajna.

STELA: I još nisi poslala? *Only in Ohio!*

LAURA: (*uzbuđeno*): Bit će to najbolja revija ikad!

STELA: Ovo je prva revija u našoj školi ikad! Onak, totalno *smash!*

ZORA: E, pa to je ime za našu reviju! SMASH?

Djevojčice se vesele ideji, dok blizu njih ne protrče Ante i Stjepan na putu do kuće.

ZORA: Nemojte ih uopće gledati.

LAURA: Ananda, nemoj se njih bojati.

ANANDA: Ne bojim se, ali ne znam što da napravim kad me tako napadnu.

ZORA: Ja sam Stjepana rekla učiteljici i od onda me više ne dira.

ANANDA: A što ti je napravio?

ZORA: Govorio mi je da sam glupa i da me ne bi dirao ni štapom.

ANANDA: To meni Ante govori!

LAURA: Inače, ne brini, jer svi dečki su dobili opomenu od škole, jer su nas jako zezali prije.

ZORA: I zato se mi cure držimo skupa. Nitko nam ništa ne može.

STELA: Čak niti prosvjedi protiv stranaca.

ANANDA: Kakvi prosvjedi?

STELA: Onak, neki dan je bio prosvjed... (*Djevojčice upitno šute.*) Ne gledate TV?

LAURA: Mi doma imamo samo Netflix i Youtube.

ZORA: Dobro, ako je i bio prosvjed, kakve to ima veze s nama?

STELA: Pa, onak, Ananda nije iz Hrvatske.

ZORA: Dobro i?

STELA: Ne znam, onak, ima tih nekih ljudi koji ne vole druge ljude jer su stranci.

LAURA: A daj, Stela, gluposti. Ananda nije stranac.

STELA: Nije za nas. Ali za ljude s prosvjeda je. Tata mi je pričao.

ANANDA: Što ti je pričao?

STELA: Da je bilo jako puno ljudi na trgu i... (*Djevojčice je gledaju u iščekivanju poante.*) Bili su, onak, ljuti na ljude koji nisu, onak, iz Hrvatske... Govorili su da stranci, onak, uzimaju nama poslove...

ZORA: To nema veze s nama, nego s odraslima. Oni se uvijek ljute jedni na druge.

LAURA: I rade probleme.

STELA: Odrasli su tak onak - *cringe*!

SVI ZAJEDNO: Odrasli su glupi!

STELA: Znete što? Ananda, onak, ima, onak, tamniju kožu od nas iz Hrvatske, ali meni je to baš lijepo.

LAURA (*Anandi*): Da, imaš prekrasan ten.

ZORA: I znaš nešto što ne zna nitko od nas...

ANANDA: Tajlandski?

ZORA: I to, ali znaš - šivati!

STELA: Inače, moja mama veli da je šivanje, onak, rodna predrasudna.

ZORA: Da je što?

STELA: Rodna predrasudna...

LAURA: Što je to?

STELA: To je kad svi misle da su neki poslovi, onak, samo za žene.

ZORA: Znati šivati je jako korisno. Briga me je li za žene ili ne.

ANANDA: Tako je!

ZORA: Šivanje nije predrasudno, nego je *smash*!

LAURA: Naša revija je *smash*!

Djevojčice se zagrle u kolo i poskakujući izvikuju, poput brojalice: "Revija je smash! Revija je smash!"

ČETVRTI PRIZOR

Razred. U klupama sjede roditelji. Učitelj Boris stoji ispred njih.

LAURINA MAMA: Jesmo li mi to dobro shvatili našu djecu: vi ste od njih tražili da na završnoj priredbi škole govore o problemima škole?

UČITELJ BORIS: Ma ne, nego ćemo zadaću za sat razrednika pretvoriti u vlastiti dramski tekst.

LAURINA MAMA: O problemima škole?

UČITELJ BORIS: Zapravo je riječ o izazovima. Vidite, dramsko-pedagoški odgoj je savršena prilika da djeca izraze svoje emocije i mišljenja koje inače potiskuju...

STELIN TATA: Vi ste učitelj hrvatskog jezika, jel tako?

UČITELJ BORIS: Evo, nakon ovog sastanka slijede informacije za roditelje, pa možemo proći kroz ocjene, gradivo i ostale...

STELIN TATA: E, pa držite se vašeg predmeta! Ja sam dijete poslao u osnovnu školu, a ne u školu glume!

LAURINA MAMA: Oprostite, učitelju. Gledajte... Završna priredba je nešto čemu se djeca svake godine vesele. Nastup za završnu priredbu mora biti lijep, veseo, a ne da se djeca bave problemima.

ANTINA MAMA: Dovoljno mi problema na poslu...

STJEPANOV TATA: Meni se čini da Vi želite ispolitizirati priredbu.

ANTINA MAMA: Politici nije mjesto u školi!

UČITELJ BORIS: Ma, nikako! Naravno! Joj, krivo ste shvatili... Radi se kreativnom procesu pisanja teksta za dramsko-scensku igru kojoj je cilj...

STJEPANOV TATA: Moram Vas prekinuti! Kažete da smo krivo shvatili? Ne. Mi smo shvatili jako dobro. Vi ste krivo shvatili. Krivo ste shvatili što se od Vas kao učitelja u ovoj školi očekuje. Ovo što Vi želite, to će ih učiti fakultet. Ili životna škola.

ANTINA MAMA: Ostavite ih da budu djeca. Da se vesele životu dok još mogu.

STELIN TATA: Dok ih životna škola ne opali po prstima.

UČITELJ BORIS: Oprostite, ali jedna od zadaća škole je pripremiti djecu da budu odgovorni i svjesni sudionici društva u kojem žive.

LAURINA MAMA: A Vi ih pripremate tako da im uskraćujete veselje u završnoj priredbi?

STJEPANOV TATA: Sram Vas bilo! Ova škola postoji već sedamdeset godina, dok Vi još niste ni bili u planu. Ova škola obrazovala je dvojicu od najvećih hrvatskih književnika i jednog od najvećih znanstvenika svoga doba. A Vi biste našu djecu huškali protiv škole? Pokažite malo poštovanja. Primili smo Vas otvorenih ruku. Ne grizite ruku koja Vas hrani, učitelju. Jer bi Vas ta ruka lako mogla poklopiti. Jednim potezom penkale.

UČITELJ BORIS (*nakon kraće šutnje*): Razumijem. Nismo se u početku razumjeli, ali sad razumijem.

STJEPANOV TATA (*lažno prijateljski*): Dovršite s djecom ovu školsku godinu. Napravite priredbu koja će slaviti školu, a ne je kuditi.

LAURINA MAMA: Dajte djeci ono što im treba.

ANTINA MAMA: Njima treba radost i veselje. Svima nam treba. U ovo današnje ludo doba.

UČITELJ BORIS (*odsutno*): Da. U pravu ste. Hvala.

PETI PRIZOR

Učionica zemljopisa. Učenici gledaju snimku afričkog plesa. Učiteljica Zemljopisa zaustavlja snimku.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Kako vam se sviđa ovaj ples?

LAURA: Smiješan je.

ANTE: Skaču ko majmuni...

Ante stade glumiti majmuna ispuštajući zvukove, okrene se Anandi koja ga ignorira. Razred se smije, ne primjećujući Antinu intenciju da provocira Anandu.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Ante, smiri se, što ti je danas?

ANTE: Pa nije baš da plešu valcer.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Različite kulture imaju različite načine kreativnog izražavanja. Valcer koji si spomenuo dolazi iz europske kulture.

ANTE: *Whatever...*

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Ante, ovo ti je drugo upozorenje ovaj tjedan. Želiš pedagoginji?

Ante se smiri. Učiteljica otvori zemljopisnu kartu Afrike.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Ples koji smo gledali dolazi iz zemlje Niger. (*Otvorivši zemljopisnu kartu svijeta.*) Može li mi netko pokazati gdje se nalazi Niger?

ANTE (*prstom pokazavši na Anandu*): Tu!

Prigušeni smijeh nekolicine djece prekine oštar glas učiteljice.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Ante, izađi iz razreda, odmah!

ANTE: Nemate vi pravo mene udaljiti s nastave.

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Ali te imam pravo poslati pedagoginji.

ANTE: Zašto?

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Zato jer si uvrijedio učenicu na rasnoj osnovi.

ANTE: Nisam.

ZORA: Jesi!

Ante uputi pakosni pogled Zori. Kad joj se i druga djeca priključe svojim potvrdnim komentarima, malo se uplaši.

ZORA: Cijelo vrijeme je napadaš i govoriš da je stranac!

LAURA: I govoriš joj da smrdi!

STELA: I da je ne bi dirao ni štapom!

ZORA: Jučer si joj rekao da je cigan!

ANTE: To rade svi dečki, ne samo ja!

STJEPAN: Nije istina!

TIHOMIR: Lažeš!

UČITELJICA ZEMLJOPISA (*pogledavajući kroz prozor*): Riješit ćemo to kod pedagoginje!

Ante, Stjepan i Tihomir!

TIHOMIR: Zašto ja?

STJEPAN: Učiteljice što smo mi krivo napravili?

Učenici svrate pogled kroz prozor da vide što je to tako zanimljivo učiteljičinom pogledu kroz prozor.

LAURA (*iznenađeno*): Hej, zašto su moji roditelji došli u školu?

STELA: I moji su!

ZORA: Učiteljice, zašto su svi naši roditelji ovdje?

UČITELJICA ZEMLJOPISA: Čini se kao prosvjed.

LAURA: Kakav prosvjed?

UČITELJICA ZEMLJOPISA (*izlazeći iz učionice*): Ostanite u učionici. Idem provjeriti što se događa.

Djeca se nabiju na prozore učionice. Ananda se izdvoji iz grupe, odmičući se od prozora.

Zatim skupi svoje stvari iz klupe, te pobjegne iz razreda.

ŠESTI PRIZOR

Damirovi mama i tata konfrontirani s roditeljima ostale djece koji im sprečavaju ulaz u školu.

STJEPANOV TATA: Nemate pravo dolaziti u školu i ometati nastavu!

DAMIROVA MAMA: Ovo se Vas ne tiče. Maknite se.

DAMIROV TATA: Kako ste uopće saznali da ćemo doći?

LAURINA MAMA: Imamo zajedničku frizerku, gospođo.

DAMIROVA MAMA: Naš Damir ima pravo pohađati nastavu zajedno s ostalom djecom.

DAMIROV TATA (*mašući papirom po zraku*): Evo, ovdje je potvrda psihologa!

DAMIROVA MAMA: Vi nemate pravo izolirati Damira kao da je cigan!

DAMIROV TATA (*mašući drugim papirom po zraku*): Evo, ovdje je potvrda odvjetnice!

Roditelji se bune složno, ali različitim riječima. Iz galame probijaju rečenice: Vaš Damir zlostavlja našu djecu! Kakvi ste vi to roditelji? Jadna Damir! Jadna naša djeca! Vratite se odakle ste došli! U našoj školi nema mjesta za divljake poput Vas!

Glasovi roditelja zgušnjavaju se u kakofoniju, dok Ananda, skrivajući se od pogleda bijesnih roditelja kao životinja od lovačkih pasa, protrči iza njihovih leđa i nestane.

TREĆI ČIN

PRVI PRIZOR

Ananda šiva haljinu za SMASH reviju.

ANANDA: Baka, zašto nas ljudi ne vole? Sjećam se da si rekla da ćemo ovdje živjeti bolje. I to je istina. Imamo velik auto i kuću i ja imam svoju dječju sobu. I uvijek ima mlijeka. I jako su ukusna jela. Čokolino, pizza, pomfrit, *megić*... Mama ima svoj salon za masažu u gradu. Mama je šefica. Tata joj pomaže, a i sam puno radi, to već znaš. Ali, baka... To samo zvuči da je bolje nego kod tebe. Mislim, bolje je. Ali meni nije bolje. Rekli su mi... da sam ružna i da se vratim odakle sam došla... Rekli su mi da kad je Bog radio ljude, da smo mu mi zagorjeli. Onda nas je trebao baciti u smeće, ali mi smo mu pobjegli po svijetu.

DRUGI PRIZOR

Ulazi Zora.

ZORA: Bok, Ananda! Srela sam tvoju mamu ispred kuće, ona ide negdje?

ANANDA: A, ima masažu valjda...

ZORA: Rekla je da imamo neku hranu u pećnici, ja to ne znam izgovoriti...

ANANDA: Aha, *pad thai*, rižoto, fuj...

Zora se prihvća Anandine haljine.

ZORA: Wow, ovo je baš lijepo!

ANANDA: A valjda...

ZORA (*primijetivši Anandino raspoloženje*): Oprosti što sam te prekinula. Čula sam od dolje da si pričala si s nekim?

ANANDA: S bakom.

ZORA: Pa, nisi morala prekinuti zbog mene!

ANANDA: Ma, nismo pričale na mobitel. To ja tako pričam s bakom kad sam sama.

ZORA: Pričaš sama sa sobom?

ANANDA: Ona rijetko koristi mobitel. A jako mi fali. Misliš da sam čudna?

ZORA: Zašto bi to mislila? I meni fali moja baka iz Međimurja.

ANANDA: Fali mi blato ispred naše kuće. Jel' to čudno?

ZORA: Blato je najbolje!

ANANDA: Fale mi čak i glupe kokoške koje se svađaju oko kukuruza.

ZORA: Haha, koke su baš blesave!

ANANDA: A znaš što je čudno? Fali mi miris dima. Dok nam je baka kuhala.

ZORA: Nije ni to čudno. Moja mama, recimo, voli miris šapica od pasa.

ANANDA: Fuuuuj!

ZORA: Daaa...

ANANDA: Molim te, nemoj reći nikome da pričam sama sa sobom.

ZORA: Pričaš s bakom. To je drugačije. Ali neću nikome reći, ti si mi najbolja prijateljica.

Djevojčice se zagrlje.

ZORA: Falila si mi u školi prošli tjedan.

ANANDA: Bilo me strah vratiti se.

ZORA: Zašto?

ANANDA: Zbog tog prosvjeda u školi.

ZORA: A zašto je tvoja mama rekla da si bolesna?

ANANDA: Ne znam. Odrasli stalno lažu.

ZORA: Ali zašto te bilo strah? Pa, to je bio prosvjed zbog Damira Ponavljača.

ANANDA: Sjećaš se da je Stela pričala o onom prosvjedu protiv stranaca?

ZORA: Da? Ali ti nisi stranac.

ANANDA: Jesam.

ZORA: I ovo nisu neki glupi ljudi sa trga, ovo su naši roditelji koji su prosvjedovali.

ANANDA: Jesu otjerali Damira Ponavljača iz škole?

ZORA: Ne. Joj, znaš što je bilo?! Učiteljica iz matematike se zaključala u zbornicu s Antom i Tihomirom.

ANANDA: Haha, zašto?

ZORA: Nakon prosvjeda, Damira Ponavljača su vratili u naš razred. Onda je on udario Antu i Tihomira u glavu i trbuh. I onda je učiteljica Damira Ponavljača poslala pedagoginji, a onda je on njoj rekao da će je ubiti.

ANANDA: Ma daj?! Užas!

ZORA: Onda je ona odvela Antu i Tihomira za ruku u zbornicu, tamo se zaključala s njima i zvala policiju.

ANANDA: Ideš! Policija je bila u školi?

ZORA: Da.

ANANDA: Kako kul! Nije fer, par dana me nema u školi i sve propustim...

ZORA: Ma, bolje da nisi bila tu. Vjeruj mi, svi smo bili u strahu.

ANANDA (*oklijevajući*): Ali... Taj Damir... On nije uopće tako strašan kako svi misle.

ZORA: Kako to možeš reći? Prijetio je učiteljici! I stalno se tuče i krade i psuje.

ANANDA: Ja sam ga upoznala...

ZORA: Stvarno? Gdje?

ANANDA: Onaj dan, kad sam pobjegla iz škole...

TREĆI PRIZOR

Glasovi roditelja koji izvikuju parole protiv Damirovih roditelja. Ananda trči dok ispred sebe ne ugleda Damira kako sjedi na rubniku. Damir igra igricu na mobitelu, a kad ugleda Anandu, prestane igrati i ustane.

DAMIR: Mala, gdje žuriš?

Ananda se ukipi u mjestu.

DAMIR: Zašto bježiš?

ANANDA: Prosvjed... Roditelji...

DAMIR: Aha! Ja sam danas markirao zbog toga.

ANANDA: Ti si isto stranac?

DAMIR: Kakav stranac?

ANANDA: Oni prosvjeduju zbog stranaca.

DAMIR: Kakvi stranci?! (*Ponosno.*) Prosvjed je zbog mene! Moji mama i tata su danas išli prosvjedovati zato što me učitelji ne puste u razred s vama.

ANANDA: A zašto su svi ostali roditelji došli s njima?

DAMIR: Nisu došli s njima, nego zbog njih. Oni su došli prosvjedovati zbog prosvjeda.

ANANDA: To nema smisla.

DAMIR: Haha, slažem se! Glupi su svi, ne samo moji mama i tata.

ANANDA: Zašto govoriš da su mama i tata glupi?

DAMIR: Tako. *(Zabije pogled u mobitel.)* Zato jer prosvjeduju, a mene nitko ništa ne pita, dal' uopće želim u školu ili ne. I zato jer samo bulje u svoje mobitele i ništa ne znaju kad ih pitam.

ANANDA: Pa, i ti buljiš u mobitel.

DAMIR *(spustivši mobitel)*: Pa, to sam naučio od njih!

ANANDA: Dobro, ali nemoj reći da su zbog toga glupi. Mama i tata pomažu ti sa školskim obavezama...

DAMIR: Ne, to je posao učitelja, da uče djecu.

ANANDA: ... kuhaju ti i brinu se...

DAMIR: Ne. Naručujemo hranu preko aplikacije.

ANANDA: Jel' se barem igraju s tobom?

DAMIR: Nemaju vremena za dječje gluposti. Oni su ozbiljni ljudi. Ali su i glupi.

ANANDA: Čekaj, ali sigurno te vole.

DAMIR: Da, vole me k'o igračku koju prerasteš i pospremiš u kutiju u podrum.

Damir sjedne na rubnik. Ananda sjedne pored njega.

ANANDA: Inače, ni ja ne želim u školu.

DAMIR: Ti? A zašto?

ANANDA: Zato jer me maltretiraju.

DAMIR *(digne pogled s mobitela)*: Tko to?

ANANDA: Zato jer nisam iz Hrvatske.

DAMIR: Kakve to veze ima?

ANANDA: Ne znam.

DAMIR: Tko te maltretira? Ja ću im pokazati tko je glavni!

ANANDA: Ne! Ne želim to. Želim samo da sve prestane. Želim otići.

DAMIR: I ja. Ali moram ostati zbog mojih roditelja.

Damir se vrati na mobitel. Ananda ga kratko promatra.

ANANDA: Nisi tako opasan kao što svi govore.

DAMIR: Ma nemoj! Briši!

Ananda ustane, polako.

ANANDA: Ajde, bok!

DAMIR: Bok.

Ananda odlazi, a Damir je još jednom pogleda prije nego je nestala iza ugla.

ČETVRTI PRIZOR

ANTE (*rugajući se Anandi*): Po-na-vljači-ca, po-na-vljači-ca! Markira-la je ško-lu! Bit će pona-vljači-ca!

ZORA: Nije markirala, nego joj je bilo loše!

ANTE: Mogla se igrati vani sa svojim psom, a u školu nije mogla doći? Markira-la je ško-lu, bit će pona-vljači-ca!

STJEPAN: Ante, pusti je...

ANTE: Tko je dira?

TIHOMIR: Ti!

ANTE: Ja je ne bih ni sa štapom.

TIHOMIR: Nije ti dovoljno što smo bili kod pedagoginje?

ANTE: Pa ne diram je više!

ZORA: Ali je nemoj ni zezati više!

ANTE: Šuti, Zora, ti se družiš s ciganima...

ZORA: Kaže se - Romi. I ja tu ne vidim nikog tko je Rom.

ANTE: Tko se druži s ciganima i sam je cigan.

STJEPAN: Ante, ti si ponekad glup.

ANTE (*Unese se Stjepanu u lice*): Što sam? Ponovi još jednom.

Stjepan jedan dugi trenutak oklijeva. Tek što je htio zaustiti nešto, na vratima se pojavi učitelj Boris. Učenici se šutke slože u svoje klupe.

UČITELJ BORIS: Dragi Peti Ce, imam za vas jednu lošu i jednu dobru vijest. Koju želite prvo? (*Nakon što su učenici odgovorili različito...*) Loša vijest je da se naš igrokaz za završnu priredbu, nažalost, otkazuje.

Neki učenici ostanu zapanjeni. Neki negoduju.

LAURA: Zašto?

UČITELJ BORIS: Zbog svega što se događalo u školi... Nastavničko vijeće smatra da završna priredba ne smije sadržavati problemske teme, poput tema za naš igrokaz...

U razredu nastane komešanje, a po licima učenika razlije se razočaranje.

ZORA: Učitelju, ali mi smo napravile skoro sve kostime!

TIHOMIR: Ja sam naučio tekst za ulogu ravnatelja!

STJEPAN: Učitelju, ali naš igrokaz nisu problemi, nego rješenja!

UČITELJ BORIS: Znam, ali nastavničko vijeće je jednostavno odlučilo da se igrokaz takve vrste ne može izvoditi u ovom trenutku. Zbog prosvjeda roditelja i policije u školi... Pojačan je nadzor škole, dolazi inspekcija...

ANTE (*nagnuvši se prema Anandi iza sebe, šaptom*): Sad će te naći inspekcija i izbaciti iz škole...

ZORA (*na rubu suza*): Znači, bezveze smo se trudili pripremati sve ovo?

UČITELJ BORIS: Ništa nije bezveze. Imali smo vrlo korisnu dramsku radionicu. Naučili ste kako se kreativno možete izraziti o onome što vas najviše muči...

ANTE (*šaptom, Anandi*): Mene muči smrad iz klupe...

LAURA: Učitelju, ali Vi ste nam rekli da možemo raditi svoj nastup kakav želimo.

STELA: Da, Vi ste nam dali taj zadatak!

UČITELJ BORIS: Znam. Žao mi je... Mislim, nije mi žao! Jer sam vas potaknuo da sami napravite svoj nastup, a ne da vam odrasli govore kako se trebate izraziti. To mi nikad neće biti žao. Nego, žao mi je što... moramo odustati od svega što smo pripremali...

STJEPAN: Učitelju, ali Vi ste mi rekli da ne smijem odustati. Čak niti od takve teme kao što je Damir Ponavljač.

UČITELJ BORIS: Znam, ali... Ova cijela situacija... Nažalost, tako je to u životu. Ponekad se jednostavno ne možemo boriti sa većima od sebe.

ANTE (*potiho, Anandi*): Zbog tebe i Damira ne možemo imati priredbu...

LAURA: Učitelju, niste nam rekli koja je dobra vijest...

UČITELJ BORIS: Dobra vijest je da se ne otkazuje sama priredba! Na sljedećem satu glazbenog počet ćete vježbati svoju glazbenu točku.

TIHOMIR: Ali priredba je za deset dana!

UČITELJ BORIS: To je dovoljno vremena da uvježbate himnu škole i...

STELA: To, onak, znamo već otprije.

UČITELJ BORIS: Eto, tim lakše za vas. I još će Tihomir imati svoj recital o djeci...

TIHOMIR: "Djeca svijeta", to sam imao prošle godine.

UČITELJ: Da, eto, imat ćete lijepi program, kao i prošle godine. U ovoj školi nema mjesta za nešto novo i drugačije.

ANTE (*potiho, Anandi*): Čuješ? Nema mjesta za tebe... (*Ananda ga pogleda ravno u oči.*) Što buljiš, majmunice, ti si drugačija...

Djeca dalje negoduju, a Ananda iz svoje torbe izvuče škare. Rastvori ih i jedan šiljak škara pritisne o svoj vrat. Djevojčice vide što je Ananda napravila, jedna od njih vrisne, svi iskoče iz svojih klupa. Ante zanijemi od šoka, dok ga Ananda gleda ravno u oči.

UČITELJ BORIS: Ananda, što radiš?

Ananda ne govori ništa, samo plače ne spuštajući pogled s dječaka. On se pokušava sakriti iza drugih dječaka.

UČITELJ BORIS (*polako se približi Anandi*): Ananda, molim te, daj mi te škare. Ananda, pogledaj me. Ne želiš se ozlijediti.

Ananda pogleda u učitelja.

UČITELJ BORIS: Daj mi škare, Ananda.

ANANDA: Dosta mi je!

Učitelj Boris i Zora uz vrisak negodovanja krenu prema Anandi kao da je žele zaustaviti u kobnoj nakani, a onda se zamrznu u pokretu.

PETI PRIZOR

Svi se učenici zamrznu, osim Anande. Ona ih promotri, spusti škare te izađe iz te slike, poput duha koji je napustio tijelo.

ANANDA: Baka, mene ovdje nitko ne razumije. Iako znam govoriti hrvatski jako dobro. Ja sam se trudila naučiti. I uspjela sam. Ali toliko sam se trudila da sam zaboravila tajlandski. Ali znam da me ti razumiješ. Ti me jedina razumiješ. Ti si me razumjela i kad sam bila beba. Tebi jezik nije bitan. Jezik je bitan samo nekim glupim ljudima u dućanu koji su se derali na moju mamu dok smo tek došli. Baka, zašto se ljudi ljute na one koji ne znaju njihov jezik? I zašto nas ne vole? Baka, ja se ovdje bojim. Nitko nas ne voli. Ni mene, ni mamu, a ni tatu. Njega zezaju da nas je našao na cesti. Baka, jako mi fališ. Tvoje tople ruke. Tvoj zagrljaj. Ti si sunce. Toplo, veliko, svijetlo sunce. Volim te, baka. Idem k tebi.

ŠESTI PRIZOR

Na sredini pozornice stoji mikrofona na stalku. Učenici Petog Ce skupe se oko mikrofona kao zbor te, uz pratnju učiteljice glazbene kulture na pianinu, stanu pjevati. Njihova lica su ozbiljna.

PETI CE:

Škola naša

Odlikaša

Usred grada stoji ponosno

Mi smo djeca

Ove škole

Svakog dana skupa rastemo

Prva Osnovna

To je škola najbolja

Prva Osnovna

Već stotinu godina

Učitelji ove škole

Svakog učenika vole

Učenici mi smo sretni

Glavom mudri, rukom spretni

Prva Osnovna

To je škola najbolja

Prva Osnovna

Već stotinu godina

Učenici se povuku nekoliko koraka u dno scene, a Stjepan i Zora nesigurno se približe mikrofonu. Ostali ih šutke bodre. Stjepan i Zora čitaju s papira. Nakon nekoliko rečenica, trema polako nestaje.

STJEPAN: Dragi naši roditelji, dobro došli na priredbu Prve osnovne škole! Svi znamo da su se dogodili neki događaji o kojima ne smijemo pričati na priredbi.

ZORA: Baš zbog toga, mi smo vam priredili svoj nastup koji nikad prije niste vidjeli.

STJEPAN: Dragi učitelji, ovo je naša priredba, priredba učenika Prve osnovne škole.

ZORA: Ne nastupate vi, nego mi. A mi želimo izvesti ono što smo sami pripremili.

STJEPAN: Mi, učenici Petog Ce pripremili smo nešto što još niste vidjeli.

ZORA: Prva učenička modna revija! Zavemo se *SMASH!* Kreacije su dizajnirale učenice - Ananda Ho-San Brkić...

STJEPAN: I Zora Ivančić!

ZORA: Reviju ove škole nose Laura Tokić, Stela Novak i glavna dizajnerica - Ananda Ho-San Brkić!

Krene glazba modne revije i djevojčice se pojave u maštovitim kreacijama. Šeću ponosno, imitirajući modele s modnih pista. Nakon nekoliko krugova, glazba se malo stiša, a djevojčice izvikuju parole.

LAURA: Šivanje nije rodno predrasudno!

STELA: Ne slažemo se da je šivanje rodno predrasudno!

ANANDA: Šivanje je zabavno i korisno!

ZORA: *SMASH* je protiv rodnog predrasudivanja!

Glazba se stišava do kraja, djevojčice odlaze s pozornice, ostali učenici aplaudiraju.

STJEPAN: Sljedeća točka naše priredbe je recital kojeg izvodi učenik Tihomir Petranović. *Stjepan odnosi mikrofon, prepuštajući centralno mjesto na pozornici Tihomiru.*

TIHOMIR:

Djeca svijeta to smo mi

Rastemo u ljubavi

Volimo igru, volimo znanje

Netko više, netko manje...

Učenici se uskomešaju i šapću Tihomiru sa strane: "Ravnatelj! Ravnatelj!"

TIHOMIR (za sebe): Uh, pardon... *(Nastavi za publiku, koncentrirajući se da se sjeti svih stihova koje je naučio napamet.)*

Da sam ja ravnatelj ove škole, rekao bih svima

Da se više bave djecom, a manje odraslima...

Da sam ja ravnatelj

Predložio bih plan

U kojem učitelj svaki dan

Svoju djecu u razredu pita

Jesu li dobro i jesu li sita...

Školu mnogi od nas ne vole

Ali ona nas priprema na život nakon škole...

I zato... zato...

Tihomiru netko od učenika dodaje školsku bilježnicu, iz koje nastavi čitati.

Da sam ja ravnatelj, pitao bih učenike, razgovarao bih s njima kao odrasli s odraslima...

Učenice Laura, što nam imaš reći?

LAURA (*istupivši naprijed sa školskom bilježnicom iz koje čita*): Želim da su odmori između satova veći.

TIHOMIR: Učenice Stela, što tebe muči?

STELA (*s bilježnicom, pridruživši se Tihomiru i Lauri*): Učitelj je tu za nas, da nas nauči. A ne da se ljuti što nismo stigli ispuniti zadatak.

TIHOMIR: Odrasli možda ne znaju, pa moramo reći. Koji su naši *challengi* najveći?

Stjepan, Zora, Ananda i Ante istupe naprijed s bilježnicama u rukama.

STJEPAN: Ponekad učenici maltretiraju jedni druge. Ja ne znam kako to riješiti. Možda ću znati kad odrastem. Ali mislim da ne treba protestirati, zabranjivati i nešto se pretvarati, nego jedni s drugima razgovarati.

ZORA: Moja prijateljica pobjegla je zbog protesta. Mislila je da za nju ovdje nema mjesta.

Ali ovo je velika škola i tu stanemo svi. Prestanite se jedni na druge ljutiti.

Stjepan trkne laktom Antu.

STJEPAN (*potiho*): Ajde, Ante, ne boj se!

ANTE (*čita iz bilježnice*): Ja sam taj koji se uvijek ljutio. Uvijek su mi drugi bili krivi. Ne znam zašto, ali tako je bilo. Svojom sam ljutnjom mnoge povrijedio. Sva sreća da zbog mene nitko nije stradao. Nije mi drago što sam se tako vladao. Hoću reći još samo jedno. Sve ostalo manje je vrijedno. Ananda, oprosti.

Zora ohrabri Anandu da prozbori.

ANANDA: Hvala, Ante. Ti bi mogao biti primjer mnogim odraslima.

Tišina.

TIHOMIR: A što bi ti, iz daleke zemlje, napravila od ove škole, da je svi još više vole?

ANANDA: Da sam ja ravnateljica, bila bih svima prijateljica. Bez obzira na boju kože, ili to što netko zna ili može. Uvela bih predmet šivanje. I ostalo korisno znanje koje nije predrasudno. Uvela bih jedan poseban dan, kad učitelji mogu da odmore. Bio bi to Dan dječje škole.

ZORA: Na taj dan pozvali bi roditelje da u klupama sjede. Da se znoje, da zapisuju, da misle, punih sedam sati. Nitko od roditelja ne bi smio odustati.

STJEPAN: Taj dan roditelji bi naučili mnoge stvari za njihov život izvan škole.

LAURA: Kako se smijati.

ANTE: Kako se igrati.

STELA: Kako imati vremena više nego trebaš.

TIHOMIR: Kako ne imati ozbiljne obrve.

ANANDA: Kako hodati bos gdje god stigneš.

ZORA: Kako se ludirati prije spavanja.

LAURA: Kako se grliti.

STJEPAN: Kako ne mrziti.

SVI UČENICI JEDNOGLASNO: Dan dječje škole bio bi najbolji dan u godini, bolji od Božićne jelke i Uskršnjeg zeca. Jer taj dan odrasli bi bili učenici, a učitelji bi bila djeca.

KRAJ